

HET TEEFJE

Bekroond met de Premio Biblioteca de Narrativa Colombiana 2018 en de PEN Translation Award 2020 voor de Engelse vertaling; genomineerd voor de Premio Nacional de Novela 2018 en voor de National Book Award 2020.

Pilar Quintana (1972, Cali) was scenarioschrijfster, kledingverkoopster, ze verpakte mango's, schreef advertentieteksten, was redacteur en reizigster, om uiteindelijk neer te strijken in het Colombia aan de Stille Oceaan. Tussendoor schreef ze drie romans en een verhalenbundel. Haar internationale doorbraak kwam met deze vierde roman, *Het teefje*, waarvoor ze de prestigieuze Premio de Narrativa van Colombia won. De PEN/Translation Award won zij voor de Engelse editie, *The Bitch*.

Pilar Quintana

HET TEEFJE

Vertaald uit het Spaans door Luc de Rooy

Onder redactie van Wim A.E. Jansen

MERIDIAAN
UITGEVERS

2021

Eerste druk maart 2021

© 2017, Pilar Quintana

© 2021 Nederlandse vertaling Luc De Rooy

redactie Wim A.E. Jansen

Oorspronkelijke titel *La perra*

Oorspronkelijke uitgave Penguin Random House, Bogotá

Deze uitgave kwam mede tot stand door bemiddeling van

Casanovas & Lynch, literair agentschap te Barcelona

Omslagontwerp Nanja Toebak, naar een idee van de oorspronkelijke editie van Penguin Random House Grupo Editorial

Omslagbeeld © Jorge Idárraga

Auteursfoto © Danilo Costa

Typografie Wim ten Brinke

Drukkerij Wilco

ISBN 978 93169 08 1

NUR 302

www.meridiaanuitgevers.com

 @meridiaanuitgevers

 @meridiaanboeken

 @MeridiaanBoeken

LinkedIn Meridiaan Uitgevers

‘Hier vond ik haar vanochtend, op haar rug,’ zei doña Elodia, die naar een plek op het strand wees waar het vuil zich verzamelde dat door de zee was aangevoerd of losgewoeld: boomstammen, plastic tasjes, flessen.

‘Vergiftigd?’

‘Ik denk het.’

‘Wat hebben jullie met haar gedaan? Hebben jullie haar begraven?’

Doña Elodia knikte. ‘Mijn kleinkinderen.’

‘Op de begraafplaats boven?’

‘Nee, gewoon hier op het strand.’

Veel honden in het dorp stierven door vergiftiging. Het gerucht ging dat ze opzettelijk vergiftigd werden, maar Damaris kon niet geloven dat iemand tot zo iets in staat was. De honden hadden vast per ongeluk vergiftigd aas gegeten dat bedoeld was voor de ratten of ze hadden de ratten te pakken gekregen die met gif in hun lijf een makkelijke prooi waren.

‘Wat erg,’ zei Damaris.

Doña Elodia knikte alleen maar. Ze had die hond heel lang gehad, een zwart teefje dat altijd naast het eethuisje lag en haar overal achternaliep: naar de kerk, het huis van haar schoondochter, de winkel, de pier... Ze moest heel verdrietig zijn maar daar was niets van te merken. Ze zette de puppy die ze zojuist met een met melk gevulde spuit had gevoerd weer op de grond en pakte de volgende. Tien puppy's en zo jong dat hun oogjes nog niet open waren.

'Ze zijn zes dagen oud,' zei doña Elodia, 'ze zullen het niet overleven.'

Ze was oud zo lang Damaris zich kon herinneren, ze droeg een bril met dikke glazen die haar ogen groter maakten en ze was vanaf haar middel dik, een vrouw van weinig woorden die zich langzaam voortbewoog en zelfs rustig bleef op de drukste dagen in haar eethuisje, wanneer het er vol dronkenlappen zat en er kinderen tussen de tafeltjes door renden. Maar nu zag ze er uitgeput uit.

'Waarom geeft u ze niet weg?' zei Damaris.

'Eén ben ik er al kwijt, maar verder wil niemand zulke jonge hondjes.'

Omdat het laagseizoen was stonden er geen tafels in het eethuisje, klonk er geen muziek en zaten er geen toeristen, er was alleen maar die enorme lege ruimte met daarin doña Elodia die op een bank zat en de tien puppy's in een kartonnen doos. Damaris bekeek ze aandachtig voor ze er een uitkoos.

'Mag ik deze meenemen?'

Doña Elodia zette de pup die ze net had gevoerd in de doos, haalde het dier eruit dat Damaris had aangewezen, een grijs hondje met hangende oortjes, en keek tussen de pootjes.

‘Een teefje,’ zei ze.

Met eb was het strand immens, een open vlakte van op modder lijkend zwart zand. Bij vloed stond het hele strand onder water en brachten de golven stokken, takken, zaden en dode bladeren van het oerwoud mee en vermengden die met het afval van de mensen. Damaris was op de terugweg van een bezoek aan haar tante in het andere dorp, iets verderop landinwaarts, voorbij het militaire vliegveld. Het was moderner, met hotels en restaurants van beton. Ze was uit nieuwsgierigheid bij doña Elo-dia gestopt toen ze haar met de hondjes had zien zitten, en nu was ze onderweg naar haar eigen huis aan het andere uiterste puntje van het strand. Omdat ze het hondje nergens in kon dragen, hield ze het tegen haar borst. Het paste in haar handen, rook naar melk en maakte dat ze heel veel zin kreeg om het nog steviger vast te pakken en te huilen.

Damaris' dorp was niet meer dan een lange weg van aangestampt zand met aan weerszijden woningen. Al die

haveloze huisjes waren gebouwd op palen, waardoor ze een stukje boven de grond uitstaken, met planken muren en daken die zwart zagen van de schimmel. Damaris was een beetje bang voor Rogelio's reactie wanneer hij het teefje zou zien. Hij hield niet van honden, en de dieren die hij grootbracht dienden om te blaffen en zijn terrein te bewaken. Op dit moment had hij er drie: Danger, Vlieg en Olivo.

Danger, de oudste, leek op de labradors die de militairen gebruikten om in de motorboten en aan de tassen van de toeristen te snuffelen, maar hij had een grote vierkante kop zoals de pitbulls van Hotel Pacífico Real in het andere dorp. Hij was een jong van een teefje van Josué zaliger, die wél altijd van honden had gehouden. Ook zijn honden moesten kunnen blaffen maar hij was niettemin aardig voor ze geweest en had ze zo afgericht dat ze geschikt waren voor de jacht.

Rogelio vertelde altijd dat toen hij op een dag Josué zaliger bezocht, een amper twee maanden oude puppy zich van de meute had afgezonderd om tegen hem te blaffen. Dit was de hond die hij nodig had. Daarop had Josué zaliger hem het dier gegeven en Rogelio had hem Danger genoemd – wat 'gevaar' betekent. Danger loste zijn belofte in en werd een jaloerse, woeste hond. Wanneer Rogelio het over hem had, leek hij respect en bewondering te voelen, maar wanneer hij zich tot het dier richtte, was dat alleen maar om hem schrik aan te jagen, 'Koest!' te roepen

en zijn hand dreigend omhoog te brengen opdat de hond zich elke mep die hij ooit had gekregen zou herinneren.

Het was overduidelijk dat Vlieg het als pup zwaar te verduren had gehad. Hij was klein, mager en beverig. Op een dag was hij simpelweg komen aanlopen en aangezien Danger hem accepteerde, was hij gebleven. Hij had een wond aan zijn staart die na een paar dagen was gaan ontsteken. Toen Damaris en Rogelio het opmerkten, wemelde de wond al van de maden en Damaris meende zelfs dat ze er een volgroeide vlieg uit had zien kruipen.

‘Zag je dat?’ zei ze.

Rogelio had niets gezien en toen Damaris het uitlegde schaterde hij het uit en zei dat ze eindelijk een geschikte naam voor het dier hadden.

‘En nu niet tegenstribbelen, strontvlieg,’ beval hij.

Hij pakte hem bij de punt van zijn staart, hief zijn machete en nog voordat tot Damaris doordrong wat hij van plan was, hakte hij in één houw de staart af. Jankend maakte Vlieg zich uit de voeten en Damaris keek Rogelio ontzet aan. Met de staart vol krioelende maden nog in zijn hand haalde hij zijn schouders op en zei dat hij het alleen maar had gedaan om de infectie een halt toe te roepen, maar zij had nooit de gedachte kunnen laten varen dat hij ervan genoten had.

De jongste hond, Olivo, kwam uit een worp van Danger en het teefje van de burens, een chocoladekleurige labrador die volgens hen raszuiver was. Hij leek op zijn vader,

hoewel hij een langere, grauwere vacht had. Olivo was de chagrijnigste van het stel. Ze durfden geen van drieën Rogelio te benaderen en stuk voor stuk wantrouwden ze mensen, maar Olivo liep op niemand af en wantrouwde mensen zo erg dat hij niet at als er zich ook maar eentje in zijn blikveld bevond. Damaris wist dat dit kwam omdat Rogelio wel eens misbruik had gemaakt van het moment dat ze aan het eten waren door ze onopgemerkt te besluiten en ze flink af te ranselen met een dunne bamboestengel die hij speciaal daarvoor had. Dat deed hij als ze iets hadden vernield maar ook zomaar, om het genot dat het slaan hem bracht. Olivo was vals: hij beet mensen van achteren, zonder eerst een keer te blaffen.

Damaris zei in zichzelf dat het met het teefje helemaal anders zou gaan. Het was haar hond en ze zou niet toestaan dat Rogelio haar ook maar iets aandeed, ze zou hem zelfs niet toestaan een kwade blik op haar te werpen. Ze was bij het winkeltje van don Jaime aangekomen en liet hem het teefje zien.

‘Wat een mooi ding,’ zei hij.

Don Jaimes winkeltje bestond uit niets meer dan een toonbank en een muur, maar het was zo goed gesorteerd dat je er bijna alles kon krijgen, van etenswaar tot schroeven en spijkers. Don Jaime kwam uit het binnenland, hij was met helemaal niets in het dorp komen wonen toen de marinebasis in aanleg was en hij had iets gekregen met een zwarte vrouw uit het dorp die nog armer was dan hij.

Er werd gefluisterd dat het hem zo goed was gegaan omdat zij aan hekserij deed, maar Damaris meende dat het kwam omdat hij een goede en hardwerkende man was.

Die dag liet hij haar op de pof kopen: groente voor de hele week, een brood voor het ontbijt van de volgende dag, een zak melkpoeder en een spuit om het teefje te voeren. Bovendien gaf hij haar een kartonnen doos.

Rogelio was een grote, gespierde zwarte man met een altijd norske blik. Hij stond buiten de motor van de zeis schoon te maken toen Damaris met het teefje arriveerde. Hij begroette haar niet eens.

‘Nog een hond?’ zei hij. ‘Je moet niet denken dat ik voor hem ga zorgen.’

‘Heeft iemand jou iets gevraagd?’ antwoordde ze en ze liep naar hun huisje.

Met de spuit eten geven lukte niet. Damaris had sterke maar lompe armen en haar vingers waren net zo dik als de rest van haar lichaam. Iedere keer als ze de spuit voorzichtig probeerde in te drukken, schoot de zuiger helemaal naar binnen en spoot het straaltje melk op de snuit van de hond en maakte alles nat. Omdat de pup nog niet kon likken, kon ze haar de melk niet in een schaalje voorzetten en de melkflesjes die je in het dorp kon kopen waren voor mensenbaby’s bedoeld en veel te groot. Don Jaime raadde haar aan een pipet te gebruiken en ze pro-

beerde het, maar druppel voor druppel kreeg ze het maagje nooit gevuld. Toen kwam Damaris op het idee om brood in melk te weken en het teefje daaraan te laten zuigen. Dat was de oplossing: het dier at het helemaal op.

Het huisje waarin ze woonden stond niet aan het strand maar op een klif aan de rand van het oerwoud waar de witte mensen uit de stad mooie grote buitenhuizen hadden, met een tuin, tegelpaden en een zwembad. Om weer in het dorp te komen moest je een lange steile trap af waar ze, omdat het zo vaak regende, geregeld het slib vanaf moesten schrobben zodat hij niet te glibberig werd. Daarna moest je de kreek oversteken, een zeearm die onstuimig was als een rivier en leeg- of volstroomde al naargelang het tij.

In die dagen stond het zeewater 's ochtends hoog, zodat Damaris om brood voor het teefje te kunnen kopen voor dag en dauw moest opstaan, de peddel pakken die bij haar huis stond, met de peddel op haar schouder de trap af gaan, de uit een boomstam gehakte kano van de oever duwen, hem in het water leggen, naar de overkant peddelen, de boomkano aan een palmboom binden, met de peddel op haar schouder naar het huis van een van de vissers die aan de inham woonden lopen, de visser, zijn vrouw of de kinderen vragen of er iemand even op wilde letten, het geklaag en de roddels over de burens aanhoren en het halve dorp doorkruisen naar de winkel van don Jaime... En dezelfde weg terug. Dag in dag uit, zelfs wanneer het regende.

Overdag droeg Damaris het teefje in haar beha bij zich, tussen haar zachte, genereuze borsten, om haar warm te houden. 's Nachts liet ze haar achter in de kartonnen doos die don Jaime haar had gegeven, met een fles warm water en het T-shirt dat ze die dag had aangehad zodat het teefje haar geur niet zou missen.

Het huisje waarin ze woonden was van hout en verkeerde in slechte staat. Wanneer er een storm opstak, trilde het bij elke donderslag en deinde mee met de wind. Het water droop door de gaten in het dak en door de spleten tussen de muurplanken, alles werd koud en nat en het teefje begon te bibberen. Al heel lang sliepen Damaris en Rogelio apart en wanneer het weer zo'n nacht was stond ze snel op, voordat hij iets kon zeggen of doen. Ze haalde het teefje uit de doos en hield haar gezelschap in het donker, zachtjes aaiend, doodsbang als ze was voor de bliksemschichten en de brute kracht van de windstoten, waarin ze zich piepklein voelde, nog kleiner en onbelangrijker in deze wereld dan een zandkorrel in de zee, totdat het beestje ophield met janken.

Ook overdag aaide ze haar, 's middags zodra ze klaar was met de ochtendtaken en het bereiden van het middageten en ze op een plastic stoel ging zitten om met haar op schoot naar soapseries te kijken. Wanneer Rogelio thuis was, keek hij toe hoe ze met haar vingers over de rug van het teefje streelde, maar hij zei of deed niets.